

Rikosasioiden tietosuojadirektiivi 13 artikla  
Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (1054/2018) 22 §  
EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016) 13 ja 14 artikla

### 1. Rekisterinpitäjä

Helsingin hovioikeus  
Salmisaarenranta 7 I  
PL 132  
00181 HELSINKI  
Puh: 02956 40789  
helsinki.ho(at)oikeus.fi

### 2. Rekisterinpitäjän yhteyshenkilö

Hanna Nikkilä  
Kansliapäällikkö  
02956 40600  
etunimi.sukunimi@oikeus.fi

### 3. Käsittelytoimien kokonaisuus

Hovioikeuden lainkäyttöasioiden käsittely  
- lainkäyttöä varten kerätyt tiedot, joita käsitellään mm. useissa rekistereissä ja järjestelmissä (esim. hovioikeuden asianhallintajärjestelmä ja rikostuomiosovellus eli RITU)

### 4. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus ja oikeudellinen peruste

Tietojen kerääminen, käsitteleminen, tallentaminen, säilyttäminen ja luovuttaminen on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen täyttämiseksi [(perustuslaki (731/1999), tuomioistuinlaki (673/2016), laki tuomioistuinharjoittelusta (674/2016), oikeudenkäymiskaari (4/1734), laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa (689/1997), pakkokeinolaki (806/2011), ulkomaalaislaki (301/2004)].

Tietojen julkisuus ja salassapito määräytyy seuraavien säädösten nojalla:

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999)

Laki oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa (370/2007)

EU:n yleinen tietosuoja-asetus (EU) (679/2016)

Tietosuoja laki (1050/2018)

Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (1054/2018)

## 5. Kuvaus rekisteröityjen ryhmästä tai ryhmistä ja käsiteltävistä henkilötietoryhmistä

Lainkäyttöasioiden käsittelyn kokonaisuus sisältää tietoja:

- asianosaisista, joita ovat riita-asiain kantajat ja vastaajat, väliintulijat, hakijat, asiaan osalliset, velalliset, velkojat, pakkokeinoasioissa epäillyt, säilöönnotetut, syyttäjät, asianomistajat, rikosasiain vastaajat, valittajat, vastavalittajat ja vastapuolet;
- edunvalvojista ja muista laillisista edustajista, oikeudenkäyntiavustajista ja puolustajista sekä
- muista lainkäyttöasiaan osallisista, kuten selvittäjistä, todistajista, kuultavista, tulkeista, kääntäjistä ja tukihenkilöistä.

Edellä mainituista henkilöistä kerätään vain tarpeelliset tiedot, joita voivat olla:

- nimi
- syntymäaika tai henkilötunnus/y-tunnus
- yhteystiedot (ml. sähköinen asiointi)
- kotikunta
- turvakielto
- yhteystietojen luovutuskielto
- sähköisen laskutuksen tiedot
- kieli
- oikeusavun asiakkuus
- tila (kuollut, holhouksen alainen tai konkurssissa)
- esteellisyyteen vaikuttavat tiedot
- asiamiehen tiedot
- asianosaisen prosessuaalinen asema

Lainkäyttöasioiden käsittely sisältää rikostuomioihin, rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyviä tietoja sekä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja vain tarpeellisilta osin.

## 6. Säännömukaiset tietolähteet

Asianosaisten esittämien tietojen lisäksi tietoja saadaan seuraavilta tahoilta:

- Oikeusrekisterikeskus
- Verohallinto
- Väestörekisterikeskus
- Maistraatti
- Poliisi
- Tulli
- Rajavartiolaitos
- Puolustusvoimat
- Siviilipalveluskeskus
- Syyttäjälaitos
- Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi)
- Ulosottoviranomaiset
- Maanmittauslaitos
- Patentti- ja rekisterihallitus

- Rikosseuraamuslaitos
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
- Kansaneläkelaitos
- Työllisyysrahasto
- Työttömyyskassat
- Oikeusaputoimistot
- Oikeudenkäyntiavustajalautakunta
- Kuntien sosiaalitoimi
- Säilönottokeskukset
- Asianajajaliiton valvontalautakunta
- Asianajajaliitto
- Muut tuomioistuimet

## **7. Vastaanottajien ryhmät, joille henkilötietoja on luovutettu tai luovutetaan säännönmukaisesti**

Tietojen luovuttaminen perustuu lainsäädäntöön.

Hovioikeuden ratkaisusta lähetetään kappale kaikille asianosaisille (oikeudenkäymiskaaren 24 luvun 18 §:n 1 ja 2 momentti).

Vastaanottajat, joille henkilötietoja kohtalaisen säännönmukaisesti siirretään tai luovutetaan (OM mietintö 52/2017):

### **7.1. Kotimaa**

- Oikeusrekisterikeskus
- Väestörekisterikeskus
- Verohallinto
- Maistraatti
- Poliisi
- Tulli
- Rajavartiolaitos
- Syyttäjälaitos
- Puolustusvoimat
- Siviilipalveluskeskus
- Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi)
- Elintarviketurvallisuusvirasto (Evira)
- Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus (Fimea)
- Valvira
- Ulosottoviranomaiset
- Kansaneläkelaitos
- Luottotietorekisterin pitäjät
- Maahanmuuttovirasto
- Maanmittauslaitos
- Patentti- ja rekisterihallitus
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu
- Rikosseuraamuslaitos
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

- Tekijänoikeusneuvosto
- Sosiaali- ja terveysministeriö
- Työllisyysrahasto
- Työttömyyskassat
- Konkurssiasiamiehen toimisto
- Kuntien sosiaalitoimi
- Säilönottokeskukset
- Muut tuomioistuimet
- Palkeet
- Valtiokonttori
- Oikeudenkäyntiavustajalautakunta
- Asianajajaliiton valvontalautakunta
- Asianajajaliitto
- Ahvenanmaan maakuntahallitus
- Finanssivalvonta
- Viestintävirasto
- Virallinen lehti
- Oikeusministeriö
- Oikeuskansleri
- Eduskunnan oikeusasiamies
- Tuomiokapituli
- Arkistolaitos
- Rikosasioissa tuomitun virkamiehen tai kunnallisen viranhaltijan työnantaja
- Helsingin, Turun sekä Lapin yliopistojen oikeustieteelliset tiedekunnat
- Edilex
- Tiedotusvälineet
- Ahvenanmaan ajoneuvoliikennerekisteri
- Suomen Riistakeskus
- Puolustusministeriö
- Oikeusaputoimisto
- Tulkit ja tulkkipalveluja tarjoavat yritykset

## **7.2. EU- ja ETA-maat**

- EU:n toimielimet
- Jäsenvaltioiden oikeushallintoviranomaiset ja tuomioistuimet sekä muut tiedoksiantoja suorittavat viranomaiset

## **8. Kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle suoritettujen henkilötietojen siirtojen ryhmät**

Tietoja voidaan luovuttaa tai siirtää Euroopan unionin tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle asian käsittelyn sitä vaatiessa, kuten kansainvälisiä tiedoksiantoja koskevissa tilanteissa ja rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen johdosta.

## 9. Tietojen säilytysajat

Asianhallintajärjestelmien ja pysyvästi säilytettävien asiakirjojen arkiston sisältämien tietojen säilytysaikaa ei ole rajoitettu.

Määräajan säilytettävät asiakirjat hävitetään määräajan päätyttyä arkistonmuodostussuunnitelman mukaisesti.

## 10. Rekisteröidyn oikeudet

### 10.1. Rekisteröidyn tarkastusoikeus

#### A. Rikosasiat

(Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (1054/2018) 23 §)

Jokaisella on oikeus saada rekisterinpitäjältä tieto siitä, käsitelläänkö häntä koskevia henkilötietoja. Jos tietoja käsitellään, rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjältä henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annetun lain (1054/2018) 23 §:n 1 momentissa mainitut tiedot:

- 1) käsiteltävät henkilötiedot ja kaikki tietojen alkuperästä käytettävissä olevat tiedot;
- 2) käsittelyn tarkoitukset ja oikeusperuste;
- 3) käsittelyn kohteena olevat henkilötietoryhmät;
- 4) vastaanottajat tai vastaanottajaryhmät, joille rekisteröidyn henkilötietoja on luovutettu;
- 5) henkilötietojen säilytysaika, tai jos sitä ei ole määritelty, säilytysajan määrittämiskriteerit;
- 6) rekisteröidyn oikeus vaatia rekisterinpitäjältä häntä itseään koskevien henkilötietojen oikaisemista, poistamista tai niiden käsittelyn rajoittamista;
- 7) rekisteröidyn oikeus tehdä 56 §:ssä tarkoitettu toimenpidepyyntö tietosuojavaltuutetulle ja valtuutetun yhteystiedot.

Rekisteröidyn tarkastusoikeutta voidaan kokonaan tai osittain lykätä tai rajoittaa, mikäli se on rekisteröidyn oikeudet huomioon ottaen oikeasuhtaista ja välttämätöntä:

- 1) rikosten ennalta estämiselle, paljastamiselle, selvittämiseksi tai rikoksiin liittyville syytetoimille taikka rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanolle aiheutuvan haitan välttämiseksi;
- 2) viranomaisen muun tutkinnan, selvityksen tai vastaavan menettelyn turvaamiseksi;
- 3) yleisen turvallisuuden suojelemiseksi;
- 4) kansallisen turvallisuuden suojelemiseksi; tai
- 5) muiden henkilöiden oikeuksien suojelemiseksi.

Henkilöllä, jonka oikeutta tai velvollisuutta asia koskee, ei ole viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 11 §:ssä säädetystä huolimatta oikeutta saada tietoa pakkokeinolain 10 luvussa tarkoitetun salaisen pakkokeinon käytöstä ennen kuin saman lain 60 §:ssä tarkoitettu ilmoitus on tehty.

Sen, joka haluaa tarkastaa itseään koskevat tiedot, on esitettävä tätä tarkoittava pyyntö rekisterinpitäjälle omakätisesti allekirjoitetulla asiakirjalla tai sitä vastaavalla varmennetulla tavalla tai henkilökohtaisesti rekisterinpitäjän luona.

#### B. Muut lainkäyttöasiat

(EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016) 15 artikla)

Rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjältä vahvistus siitä, että häntä koskevia henkilötietoja käsitellään tai että niitä ei käsitellä, ja jos näitä henkilötietoja käsitellään, oikeus saada pääsy henkilötietoihin. Jos tietoja käsitellään, rekisteröidyllä on oikeus saada EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) 15 artiklassa mainitut tiedot.

Sen, joka haluaa EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 15 artiklassa mainitut itseään koskevat tiedot, on esitettävä tätä koskeva pyyntö rekisterinpitäjälle siten, että rekisteröidyn henkilöllisyys voidaan tunnistaa.

### **10.2. Tietojen oikaiseminen, poistaminen tai käsittelyn rajoittaminen**

#### A. Rikosasiat

(Laki henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä (1054/2018) 25 §)

Rekisterinpitäjän on oma-aloitteisesti tai rekisteröidyn vaatimuksesta ilman aiheetonta viivytystä oikaistava, täydennettävä tai poistettava rekisteröityä koskeva, käsittelyn tarkoituksen kannalta virheellinen tai puutteellinen henkilötieto.

Poistamisen sijasta rekisterinpitäjän on rajoitettava käsittelyä, jos

1. rekisteröity kiistää tietojen paikkansapitävyyden eikä niiden paikkansapitävyyttä tai virheellisyyttä voida todentaa; tai
2. henkilötiedot on säilytettävä todistelua varten.

Rekisteröity voi saattaa oikaisemista, täydentämistä tai poistamista koskevan vaatimuksen vireille hallintolain (434/2003) asian vireillepanosäännöksiä noudattaen.

#### B. Muut lainkäyttöasiat

(EU:n yleinen tietosuoja-asetus (679/2016) 16–18 artiklat)

Rekisteröidyllä on oikeus vaatia, että rekisterinpitäjä oikaisee ilman aiheetonta viivytystä rekisteröityä koskevat epätarkat ja virheelliset henkilötiedot EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 16 artiklan mukaisesti.

Lisäksi rekisteröidyllä on oikeus saada rekisterinpitäjä poistamaan rekisteröityä koskevat henkilötiedot ilman aiheetonta viivytystä edellyttäen, että jokin EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) 17 artiklan mukaisista vaatimuksista täyttyy. Rekisteröidyllä on niinkin oikeus siihen, että rekisterinpitäjä rajoittaa käsittelyä, jos kyseessä on jokin EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (679/2016) 18 artiklassa mainituista asioista.

Rekisteröity voi saattaa oikaisemista, poistamista tai rajoittamista koskevan vaatimuksen vireille hallintolain (434/2003) asian vireillepanosäännöksiä noudattaen.

## **11. Oikeus tehdä kantelu valvontaviranomaiselle**

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä kantelu valvontaviranomaiselle, jos rekisteröity katsoo, että häneen liittyvässä henkilötietojen käsittelyssä rikotaan henkilötietojen käsittelystä rikosasioissa ja kansallisen turvallisuuden ylläpitämisen yhteydessä annettua lakia (1054/2018) tai EU:n yleistä tietosuoja-asetusta (679/2016).

Valvontaviranomaisten yhteystiedot:

Valtioneuvoston oikeuskansleri  
Käyntiosoite: Snellmaninkatu 1 A, Helsinki  
Postiosoite: PL 20, 00023 VALTIONEUVOSTO  
Puhelinnumero: 029 51 62902  
Sähköposti: kirjaamo@okv.fi

tai

Eduskunnan oikeusasiamies  
Käyntiosoite: Arkadiankatu 3, 2. kerros, Helsinki  
Postiosoite: Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, 00102 EDUSKUNTA  
Puhelinnumero: 09 4321  
Sähköposti: oikeusasiamies@eduskunta.fi